

Ελληνική Οικολογική Εταιρεία

Ελληνική Βοτανική Εταιρεία

Ελληνική Ζωολογική Εταιρεία

Ελληνική Φυκολογική Εταιρεία

4^ο ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Σύγχρονες
τάσεις
της έρευνας στην
οικολογία

τόμος περιλήψεων

Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Βόλος
9-12 Οκτωβρίου 2008

**Παρακολούθηση μεταπυρικής αναγέννησης
φυτοκοινοτήτων Κεφαλληνιακής ελάτης (*Abies cephalonica*
Loudon) στον Εθνικό Δρυμό της Πάρνηθας**

**ΕΦΗ ΓΚΑΝΟΥ¹, ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΑΖΑΝΗΣ¹, ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΑΖΟΣ¹ ΚΑΙ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ
ΑΡΙΑΝΟΥΤΣΟΥ¹**

Τα δασικά οικοσυστήματα του Ελλαδικού χώρου μπορούν να διακριθούν σε δύο μεγάλες ενότητες: αυτά που αναπτύσσονται σε συνθήκες μεσογειακού κλίματος και αυτά που αναπτύσσονται σε μεγαλύτερα υψόμετρα όπου επικρατούν ψυχρότερες και υγρότερες συνθήκες. Σε αντίθεση με τη συχνή δράση της φωτιάς στα δάση της πρώτης ενότητας, οι υγρές κλιματικές συνθήκες που χαρακτηρίζουν τα δάση της υψηλότερης ορεινής ζώνης δεν προωθούσαν την εκδήλωση πυρκαγιών, με αποτέλεσμα τα είδη των οικοσυστημάτων αυτών να μην είναι πυροπροσαρμοσμένα.

Το καλοκαίρι του 2007 αποτεφρώθηκαν στον Εθνικό Δρυμό Πάρνηθας περίπου 17.620 στρέμματα αμιγούς δάσους Κεφαλληνιακής ελάτης. Με ερώτημα την εξακρίβωση του βαθμού αναγέννησης αυτού του τύπου δασών επιλέχθηκαν τέσσερις 'θέσεις-μελέτης' με κριτήριο τον διαφορετικό συνδυασμό περιβαλλοντικών παραμέτρων που τις χαρακτηρίζουν. Αφού εγκαταστάθηκαν τρεις μόνιμες διατομές των 50 m, καταγράφηκε το σύνολο των ειδών αλλά και ο αριθμός των ατόμων κάθε είδους κατά μήκος των διατομών κατά τη διάρκεια τριών διακριτών περιόδων (χειμερινή, εαρινή και θερινή).

Η Κεφαλληνιακή ελάτη, εμφάνισε μηδενική αναγέννηση σε όλες τις θέσεις δειγματοληψίας. Συνολικά, κατά τη διάρκεια του πρώτου μεταπυρικού έτους καταγράφηκαν 53 είδη, τα οποία ανήκουν σε 18 οικογένειες, με τα Leguminosae να παρουσιάζουν την υψηλότερη εκπροσώπηση σε είδη. Ο χλωριδικός πλούτος ανά θέση δειγματοληψίας παρουσίασε διακυμάνσεις, με ελάχιστο τα 10 καταγεγραμμένα είδη στη θέση 'Σκίπιζα' και μέγιστο τα 29 είδη στη θέση 'Μπάφι'. Διακυμάνσεις, επίσης, παρουσίασε και η συνολική γραμμική φυτική πυκνότητα, η οποία διακυμάνθηκε από 0,17 έως 0,54 άτομα/μέτρο.

Όσον αφορά τις βιοτικές μορφές, και στις 4 περιοχές τα θερόφυτα επικράτησαν τόσο στο ποιοτικό όσο και στο ποσοτικό βιοφάσμα των αναγεννημένων φυτοκοινοτήτων. Ακολούθησαν τα γεώφυτα, ενώ αξιοσημείωτη ήταν η απουσία χαμαιφύτων. Ως προς τον μηχανισμό αναγέννησης, τα θεροφυτικά είδη αναγεννήθηκαν αποκλειστικά με φύτευση σπερμάτων και, στον αντίποδα, τα είδη των γεωφύτων αναγεννήθηκαν αποκλειστικά με αναβλάστηση των υπόγειων δομών τους.

*Τομέας Οικολογίας – Ταξινομικής, Τμήμα Βιολογίας, Πανεπιστήμιο Αθηνών,
Αθήνα 15784, e-mail: marianou@biol.uoa.gr*